J -
bomen a a aut

Mukhuba se Nebukadnesar

In Venda kry drome gestalte

selina linia

OP die dorre vlakte van Venda tussen die hutte staan daar â\200\231n beeld wat met die eerste oogop-slag na Snoopy lyk. Hy is sowat sewe voet hoog en sy gryns sal Antjie Somers laat skrik.

Wilson Raphalalami sÃ© nee, dis die dier van Openbaring. Daardie een in Openbaring 13 wat uit die see uitkom. â\200\234Maar dis ook die man.â\200\235 Hoe nou?

Die man het lank geregeer en soos in Openbaring is hy â\200\230â\200\234toe-gelaat om groot te praat en te

. laster en om 42 maande lank

gesag uit te oefen. Hy het teen God begin laster, hy het God se naam en sy woonplek en die wat in die hemel bly, belasterâ\200\235. Kortom, hy het â\200\231’n gemors van die wereld gemaak.

Maar, sÃ© Wilson, kyk hier. Die dier het ’n skoen met ’n hoÃ© hak! Ja, die vrou moet nou voor-loop, sÂ¢ hy. Daarom gee die vrou die eerste tree in die nuwe wereld in waar vrede moet
ITT

Die meeste kunstenaars in Venda put inspirasie uit die By-bel. Die kunstenaars se gods-diens is â\200\231’n sinkretistiese een waarin die Christendom, dolos-se, toordokters en reÃ©nmakers

kl]

almal saam â\200\231n rol speel.

So 20 kilometer uitmekaar staan daar ook byvoorbeeld twee beelde van die grasetende Nebukadnesar.

Die een Nebukadnesar-beeld staan by Tshingwala Onismus Mukhuba. Sy pa het dit ge-maak (hy was ook verantwoor-delik vir die beeld op die plak-kaat by vanjaar se kunstefees

op Grahamstad) voor hy dra-
maties selfmoord gepleeg het.

Churchill Makondelela Mad-
zivhandila woon in die dorpie
Tshakhuma teen â\200\231n heuwel en
sy werk illusticer die samelo-
ping van die verskillende kultu-
re. Agter die eenvoudige huisie
is hy besig met sy meesterstuk.
Hy noem dit â\200\234Die vredema-
kersâ\200\235.

Dis â\200\231n intrigante beeld van
verskeie mense â\200\224 meestal vroue
en kinders â\200\224 wat saam ’n smag-
ting na vrede uitbeeld. Een vrou
se afgekapte hande reik na die
hemei met ’n gesig vol wan-
hoop. Langs haar draai â\200\231n kind-
jie sy gesig weg. Hy loer deur sy
vingers. â\200\234Hulle word deur ge-
weld geÃ©et,â\200\235 sÃ© Churchill. Ook
hy sÃ© die era van die vrou het
aangebreek. Teenoor diÃ© beeld
is daar een van â\200\231n vrou wat â\200\231n
gestorwene se gees vasklou om-
dat sy nie hom aan die voorva-

BEELDENDE KUNS

dergeeste wil afstaan nie.

Hy is nie verbaas dat ander
kunstenaars in die omgewing
dieselfde gedagtes het nie en hy
skryf dit toe aan die kunstenaar
se sensitiewe bewussyn.

As daar een kunstenaar is
wat die nuwe era verpersoonlik,
is dit Noria Mabasa. Sy is nou

* 54 en het in 1974 op 36 op die

tradisionele manier begin potte
maak. â\200\231’n Vrou het in â\200\231n droom
vir haar gesÂ¢ om â\200\231n figuurtjie
van ’n mens te maak. Eers wou
sy dit nie verkoop nie omdat sy
skaam was. ’n Niggie het dit toe
vir haar gedoen en so het sv
begin.

Sy woon in Tshino in die Vu-

wami-gebied. Haar beelde is

veral van die burokrate, politici,
en die militÃ©re en dis juis hier-
deur dat sy onder die kunswÃ©-
reld se aandag gekom het. Sy sÃ©
deur die maak van beelde kom
sy weg van die slegte drome.
Maar die bekendste van Ven-
da se kunstenaars is seker Jack-
son Hlungwani, die skepper van
die â\200\234Nuwe Jerusalemâ\200\235 en â\200\234Ka-
nanaâ\200\235. Van sy beelde is al vir
R37 000 verkoop en die Johan-
nesburgse Kunsmuseum rig nou
sy Adam-beeld op vir R76 000.
Jerusalem het hy, sy vrou en
sy swaer, Ngobeni, met die
hand op â\200\231n koppie in die dorpie
Mbhokota in Gazankulu gebou.
Hy het dit uit klip en grond
gebou omdat hy â\200\231n opdrag van
God gekry het om die â\200\234platte-
landse huis van God en Chris-
tusâ\200\235 te bou. Hy noem die plan
vir die stad â\200\234die lewenskaartâ\200\235.
Die werke wat hom beroemd
gemaak het, was hier, soos van

God wat sokker speel met die *

aardbol en â\200\231n Tsonga-band om
die kop het waar die doring-
kruis gewoonlik is, die engel
GabriÃ©l met â\200\231n swastika op die
skouer en visse van tot tien me-
{SEN &

Ook Hlungwani reken met
die bou van â\200\234Kananaâ\200\235 het die
era van die vrou aangebreek.
â\200\234Die gevegte moet ophou,â\200\235 sÃ©

Insig, November 1992

PAR

Regsom is Noria Mabasa met een
van haar beelde, Churchill by sy
Vredemakers, Wilson se Dier uit

Openbaring en Jackson Hiungwani.

hy. â\200\234Die vrou moet nou re-
geer.â\200\235

Met die visse, sÃ© hy, wil hy
aantoon dat die mens in die
vredesryk van die vrou dieself-
de vryheid van beweging gaan
hÃ© as waarmee â\200\231’n vis in die
water swem. â\200\234â\200\230Visse kan God
prys, nie die mens nie,â\200\235 sÃ© hy.
In die nuwe wÃ©reldryk sal daar
baie ubuntu wees â\200\224 die mens-
heid van mense.

In 1977 het hy â\200\231n sweer aan
sy regterbeen gekry en vol koors

Insig, November 1992

het hy selfmoord oorweeg. God
het aan hom in â\200\231n droom ver-
skyn en hom oortuig dit is die
duiwel wat hom met ’n pyl fs
skiet het. God het aan hom gesÃ©
om die duiwel uit te roei en Sy
MSE REN TE 8

Daarom het hy Jerusalem en
Kanana gebou - heilige plekke
vir mans en vroue waar hulle

â\200\234weer mens kan word. Dit word

vergelyk met Helen Martins se

BR EE an a

Uilhuis.

Daarom noem hy homself Xi-
donkani â\200\224 die klein donkie. Soos
die donkie wat Maria en die
ongebore Jesus in Jerusalem in-
gedra het, is hy â\200\231n nederige
[SS EET

Maar daar is ook iets treurigs .

aan Hlungwani se Nuwe Jeru-
salem vir mans. Die beelde is
nie meer in Mbhokota nie. Van
die mure wat hy deur die jare

gebou het, is omgeskop deur
vandale, op die altaar lê â\200\231n kut-
tel. Die hoÃ© â\200\234aerialâ\200\235 troon be-
skuldigend bo die vervalle mo-
nument uit. Die visioen het ver-
vaag en die kunshandelaars het
inbeweeg. Die reuk van geld het
ingekom. Die kuns het van die
godsdiens gevoed, toe â\200\231’n nuwe
godsdiens van die kuns en nou is
die godsdiens van die kapitalis
sterk op die voorgrond. [J

tEORDE
ORM 10

DESCRIPTION

PRODUCTION OPERATING STAFF Contd.

I. LABOR DEPT.
|. STANDBY LABORER
2. ASST. LABORERS

TOTAL ACCT. 9-1

J. SPECIAL EFFECTS
1. HEAD SPECIAL EFFECTS MAN

2. ASST. SPECIAL EFFECTS MAN
3. PLUMBER

TOTAL ACCT. 9-4

K. SET STANDBY OPERATORS
V. CARPENTER

TOTAL CCT. 9-K

SET STANDBY PAINTERS
PAINTER

â\200\224â\200\224â\200\224

So Tht ACY, 9-1

â\200\224â\200\224â\200\224 ee
â\200\234AA

L ACCT. 9-M

WRANGL ERS
S.P.C.A. MAN
2. HEAD WRANGI ER
3. WRANGLERS

â\200\224S. _ MISCELLANEOUS

â\200\224

GRAND TOTAL SET OPERATING SALARIES

AYS, wks

QUANTITY TOTALS

X FROM F & 8/CECO, INC

. DESCRIPTION

CUTTING FILM A Y Conta.

R.

em rm nm er,

PE MOV te neni ls

T. REELS & LEADER

U. CUTTING ROOM SUPPLIES

V. STOCK SHOTS

W. PROCESS PLATES

YX. SALES TAX

XX, COOINS

REORDER FROM F & B/CECQC, INC.
FORM 101

TOTAL CUTTING FILM LABORATORY

Taos dp â\200\224â\200\224
Fp Aa but Read â\200\224r. â\200\235

TOTALS

i

i
wi;

gate

TARY ed pte ga

ral

item meies